

Győri László

A Vesztes

A jó életbe, újra kizsebeltek,
pedig azt hittem, hogy biztos az a cipzár.
Ki vagyok fosztva, rémes az egyenleg,
ez, ami azóta dühösen birizgál.

A jó életbe, ma is kizsebeltek!
Üres a váltáska, odavan a kincstár.
Rám volt-e írva, hogy a pénz ma felvet?
Ez, ami azóta dühösen birizgál.

A jó életbe, folyton kizsebelnek!
Aki gyalogos, az a villamoson így jár.
Az autóst – ő, milyen végtelen kegy –,
refináltabb módon fosztja ki a lingár.

Hogy adóba is mennyi pénzem elmegy,
s hogy folyton egyre nő, már nem is panaszlom.
Belenyugszom, hogy folyton kizsebelnek:
tűrök, úgy élek, a nyugalom a hasznom.

Szégyen

Megalázták az oroszlánt,
a szó bármilyen kicsi,
az a kicsi is gyalázza:
a *husi* – a *lőhusi*.

– *Lőhusit* kapott – gügyögte
a nő, aki eteti.
– Így édelgett, s én szégyelltem,
hogyan illyet mer mondani.

Mintha plüssoroszlán volna,
a szava is csupa plüss,
az a plüss szó nyögdecse,elve,
álul, hamisan derűs.

A szó alázza, nem az, hogy
olyat marcangol, amit
helyette a tagló üt le,
és úgy fal, hogy etetik,

nem hogy a kőre hajítják
a kivénhedt, rossz gebét,
a lábszárat vagy a májat –
a hitvány szó, ami sért.

Hogyha végleg így adódott,
hogyan már idestova csak
holmi vadaskerti látvány,
üssétek azt, aki rab.

És etessétek oroszlánnal
a kerti antilopot,
csonttal, velővel, hússal, vérrel,
rágjon csak rajta is a fog.

Gnú, impala faljon oroszlánt,
erőtlen faljon erőst,
a szavakat is tépje széjjel,
hadd lássam végre a hőst

szemtől-szemben, csak marcangolja
szét a foglyot, a rabot,

minek rab, hogyha nem akarta
enni azt, amit kapott.

Úgy enni, mintha szabad volna.
– Az vagyok. Mi végre fáj
az a rekeszték, az a ketrec,
az a lábszár, az a máj,

az a hitvány, az az egyetlen szó,
amit elszórt valaki
csak úgy, s talán nem is akarta,
de kibírta mondani.

De mit mondott? Elfelejtettem.
Nem emlékszem, hogy mit is.
Miről beszélt? Az oroszlánról?
Vagy vicc volt? Valami vicc?

Valami fájt, valami kínozott,
valami az óta sért.
Kaptam rajta, és nem tudjátok,
hogyan az a szó mit mesélt.

Papírgyár

Vidéken esett, régecskén,
valamikor a hetvenes évek vége felé.
Író-olvasó találkozóra hívtak
a papírgyárba egy másik helyi költővel,
aki bányász volt egykor,
de aki egyszer csak rádöbbsent,
hogyan lehet, hogy szabad verset írni,
és rendületlenül írta munkás élete verseit.
Rokkant nyugdíjas lévén volt ideje bőven,
s ő bőven kielégítette az ihlet kívánságait.
Sokat kívánt az ihlet,
naponta egyszer leborult vele,
s gyűltek újabb meg újabb gyermekeik.
Ő meg én, a másik helyi költő,
igen, ezt a címet büszkén vállalom ma is:
helyi költő voltam,
s mi uraltuk néhányad magammal a megyét,
író-olvasó találkozókra jártunk,
s az egyik alkalommal tehát
a papírgyárba mentünk.
Körbe vezettek a gyáron,
láttuk a gépeket, a foszlató kádat,
hengerek zúgtak,
s láttuk a raktárat is,
ahol tonnaszámra állt a géppapír.
Volt másféle termék is,
de az én szemem a géppapír tornyait
nézte csak elbűvölve.
Aztán a találkozó is elkövetkezett.
Két szocialista brigád előtt
olvastuk fel a verseinket.
Szép nevük volt bizonyára.
A brigádnaplók gondosan följegyezték
a művelődés eme pillanatait.
A pokolba kívántak bizonyára,
nem lehetett megállapítani,
hogyan jár a fejükben.
Nem kérdeztek, ő, pedig hogyan vártuk!

Akkor még komolyan kezeltük a verset.
A két brigád szétszéledt, s minket megkínált
a szakszervezeti bizottság.
Borral talán és a szokásos tepertős pogácsával.
Ő, azok a felejthetetlen akkori pogácsák!
Szedelőzködtünk, s ekkor átnyújtották
részvételünk, fáradozásunk, egész költészetünk
ellenértékét, a honoráriumot:
egy tekercs WC-papírt.
Rájuk írtam tehát a verseim.
Mikor földi pályájuk véget ért,
patkányok betűzték
méltó helyükön, a csatorna mélyén.